СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 298. Джерзі Сіти, Н. Дж., второк, 22-го грудня, 1936. — VOL. XLIV. No. 298. Jersey City, N. J., Tuesday, December 22, 1936. THREE CENTS

СЕМИЙ КОНГРЕС ОБЄДНАННЯ

НЮ ЙОРК. — У присутності понад сто делеґатів та великого числа гостей відбувся в неділю, 20-го грудня, в Ґотелю Пенсилвенія, Семий Конґрес Обєднання Українських Організацій в Америці.

Конґрес відкрив предсідник уступаючого уряду Обєднання, Омелян Ревюк. Конґрес уконституувався так, що його головою вибрано Михайла Рибака, заступниками голови інж. Володимира Малевича й Анну Середову, секретарями Анну Сивуляківну й Володимира Душника. До верифікаційної комісії вибрано: д-ра Семена Демидчука, Володимира Череватюка й Миколу Близнака; до пресової комісії: адв. Василя Цільника, Евгена Ляховича й Михайла Ількова; до резолюційної: д-ра Луку Мишугу, Дмитра Галичина, д-ра Володимира Галана, А. Лисенка й Теодора Свистуна; до комісії виборчої: Миколу Мурашка, Степанію Галичинову, Анастазію Вагнерову, Евстахія Кривеня й Петра Дубовецького.

Уступаючий головний уряд зложив звіт з діяльности за три роки урядування.

Омелян Ревюк як предсідник говорив про ідеольоґічні й організаційні рами, в котрих розвивав свою діяльність цей уряд.

Д-р Лука Мишуга як рекордовий секретар подав подрібні факти з політичної діяльности уряду, як протестаційних акцій, наприклад проти виголоджування українців советським урядом; проти концентраційних таборів у Польщі, варшавського процесу; з видавничої діяльности Обєднання: видання книжки в справі голоду на Україні, видання книжки „Спирит оф Юкрейн", книжки про Тараса Шевченка та „Юкраініен Квещен"; про збирання матеріялів для видання нових книжок. За останні три роки Обєднання займалося немало справою молодої ґенерації української іміґрації. Тому воно займалося немало справою школи і спеціяльних видань для молоді. Важною ділянкою праці Обєднання була мирительна поміж краєві.

Дмитро Галичин як фінансовий секретар подав, що за роки 1933-1936 Обєднання вислало до краю $62,854.63, на допомогу повенянам в Америці $3,877.58. Збірки зростали з року на рік: в першому році виносили $17,722.97, у другому $21,108.49, у третьому $29,376.69. Коли збірки за останні три роки порівняти зо збірками в попередних роках існування Обєднання, то можна побачити постійний зріст збірок. За 14 літ існування Обєднання українська іміґрація жертвувала та переслала через Обєднання на ріжні добродійні цілі суму $285,-136.57.

Микола Данильченко як касієр подав, що його звіт годиться в кожній подробиці й загальних обчисленнях зо звітом фінансового секретаря.

Д-р Семен Демидчук як предсідник контрольної комісії Обєднання заявив, що контрольна комісія переводила контролю з діловодства уряду Обєднання раз на рік. Цього року вона робила контролю кілька днів перед конґресом. Вона переглядала докладно всі присилки й висилки грошей і стверджила, що все було ведено взірцево та що гроші були висилані так, як їх справді подав уряд. Контрольна комісія звернула спеціяльну увагу на жертви на визвольну боротьбу, політичним вязням і політичні процеси й стверджила, що всі жертви були все висилані правильно й згідно з бажанням жертводавців. Комісія поставила внесок на уділення уступаючому урядові вотум довіря.

По дискусії над звітами урядників конґрес уділив урядові вотум довіря. Омелян Грибівський привитав конґрес від проводу Організації Українських Націоналістів, стверджуючи як відрадний факт те, що більша частина іміґрації не далася втягнути в хаос, який плянував польський уряд, фабрикуючи ріжні провокаційні обвинувачення проти революційної молоді.

У годині 2:30 зполудня заряджено одно-годинну перерву на обід. По обіді д-р Семен Демидчук заявив в імені верифікаційної комісії, що на конґрес явилися до полудня 112 делеґатів, що представляли 98 організацій, та що делеґати ще далі прибували.

Почато реферати. Степан Шумейко говорив про співпрацю старшого покоління з молодшим. Анна Наконечна подала, яке враження зробили відвідини України під Советами на неї, як українку, роджену в Америці. Михайло Пізнак реферував про те, які нові вимоги ставить до політичної організації української іміґрації нова політична й економічна ситуація в Америці. Степан Курляк, в імені Українського Університетського Товариства, говорив про потреби навчання української мови в американських школах та про потреби видавництв, що випливають з першої потреби. Панна А. Гамкало говорила про почування молоді про мову, книжки, радіо. Омелян Ревюк подав, які видавництва являються потрібними в дану хвилю та які з них Обєднання може взятися видавати.

Д-р Володимир Галан виголосив реферат про потребу обеднування українських організацій по місцях.

Резолюційна комісія предложила одобрені нею резолюції, з котрих одні були предложені урядом, інші ріжними референтами й учасниками конґресу. В одній резолюції конґрес заявився за те, що одинокою практичною плятформою української політики може бути повна незалежність соборної української держави. Конґрес заявився проти якоїсь орієнтації на такі держави, що посягають на її територію або хотілиб її економічно експльоатувати. Конґрес взиває всі українські політичні чинники заявитися виразно проти всяких посягань на Україну.

До нового уряду Обєднання ввійшли: Омелян Ревюк як предсідник, Анна Середова як заступниця предсідника, Микола Мурашко як заступник предсідника, д-р Лука Мишуга як рекордовий секретар, Дмитро Галичин як фінансовий секретар, Юліян Павчак як касієр; Михайло Пізнак, Микола Близнак і Володимир Череватюк як контрольна комісія; Микола Данильченко, Марія Баран, Евстахій Кривень, Іван Клок, Петро Драпяк, Василь Цільник, Петро Дубовецький, Анастасія Вагнер, Марія Малевич, Микола Кисіль, д-р Семен Демидчук, як члени. Крім цього конґрес кооптував до уряду з молоді як членів уряду: С. Курляка, Робертса, Стефанова, Гамкало, Кузьму, С. Галичинову й Яремка.

Підчас внесків постановлено вислати привітну телеграму Олександрові Кошицеві з приводу 40-ліття його діяльности. Далі порушувано справи радія, способи оголошування жертв по громадах, і інші справи.

Конґрес виявив незвичайне зацікавлення всіми потребами українського народу. Кожну справу, чи то старого краю, чи іміґрації, дискутовано з великим оживленням і незвичайно глибоко. На конґрес прислано велику масу привітів, а з ними жертв на рідний край на загальну суму понад 700 долярів.

Конґрес закінчено в 10-тій годині вечором.

Американські ґазети в Ню Йорку помістили вістки про конґрес до нього і по ньому. „Ню Йорк Таймс" подав докладну вістку про резолюцію конґресу про незалежність.

СОВЄТСЬКІ ЩКОЛИ БЕЗ ЗШИТКІВ.

Советська преса повідомляє про великі недостачі в советських школах. М. і шкільна молодь не має зшитків і тому годі вести писання. Потрібно 54 міліони шитків, щоб сяк-так зарадити лиху. Советська влада пробувала доставити школам якісь зшитки, але з паперу, який показався нідочого. І советські школи далі не мають зшитків.

СПРОНЕВІРИЛА 30 ТИСЯЧ ЗЛОТИХ.

В окружному суді у Варшаві розпочатся процес у справі грошевих зловживань у бібліотеці варшавського університету. На лаві обвинувачених засіла університетська урядниця Уляновська під закидом, що спроневірила 30 тисяч зл. Процес потреває кілька днів.

ОБЛАВА В СУДІ.

В Познані відбулася судова розправа проти злодіїв, що обікрали купця Центовського на 2,000 зл. Підчас перерви в розправі увійшла до судової салі поліція й перевела облаву між публикою. Арештовано 25 відомих злодіїв, яких самоходом відвезли до слідчого уряду.

ЖІНКА СОЛТИСОМ.

Громадська рада в Облачкові (Позначщина) вибрала солтисом п. Юзефу Зґалінську. Це вже другий у повіті випадок, де вибрано солтисом жінку.

НАФТА В БРАЗИЛІЇ.

Це річ відома, що в Бразилії є великі нафтові терени, але міжнародній капітал не допускає до їх експльоатації. У штаті Сан Павло, в Сан Педро, біля Пірасікаба відкрито великі нафтові поклади, що дають 50 відсотків чистої течі. На місце треба було покликати поліцію, бо якісь невідомі осібняки хотіли знищити поклади динамітом.

СКАСУВАННЯ СМЕРТИ.

В Краснодарі, як повідомляють советські часописи, на місцевому цвинтарі появилося таке урядове оголошення: „Смерті, незареєстровані до 15-го серпня, будуть неважні".

ПОДВІЙНЕ ВБИВСТВО.

В Куляві, жовківського повіту, зчинилася 26. червня ц. р. під кооперативою бійка, в якій убито Теодора Олійника і Миколу Сабана з Деревні. За це подвійне вбивство відповідали на днях перед судом присяжних у Львові: Степан Скрипка, Олекса Когут і Михайло Троць, всі. з Куляви. Двом перщим закинув акт обвинувачення злочин з арт. 225 кз., а Троцеві поміч з арт. 27 до арт. 225 кз. Після дводневної розправи присяжні заперечили питання щодо злочину з арт. 225, а потвердили питання з арт. 240 і трибунал засудив: Скрипку і Когута на 4 роки, а Троця на 2 роки тюрми. Обвинувачував прокуратор Мінасович, боронив д-р Лев Ганкевич. Проти цього присуду прокуратор заповів касацію.

КЛОПОТИ БОЛГАРСЬКИХ ГОРОДНИКІВ У ЛЬВОВІ.

На кінці вул. Жовківської біля Нового Знесіння винайміли кілька болгарів поле, на якому управляють ярину. Цю ярину крадуть їм в ночі околичні злодії, так, що болгари мусять з револьверами в руках обороняти своє добро, а поліційна хроніка збогачується все новими, часом кріватими подіями. Колись тут арештовано одну жінку із Збоїск, що вкрала болгарам більщу скількість каляфіорів. Бідолащні болгари ночують тепер під голим небом, відганяючи злодіїв. Одної ночі мусіли револьверовими стрілами відганяти аматорів їхніх каляфіорів. Наслідком стрілянини впала трупом одна жінка, в якій розпізнано 82-літню Аґнішку Попек із Знесіння. Поліція арештувала трьох болгар.

БАКТЕРІЇ В МЕРТВОМУ МОРІ.

Дотепер учені були переконані, що в воді Мертвого моря нема ніяких живих організмів з огляду на велику скількість соли, потасу та інших мінералів. Одначе досвіди одного з професорів єрусалимського університету виказали, що в Мертвому морі живе кілька родів організмів. Дослідивши прібки морської води, професор переконався, що в Мертвому морі є три роди організмів мікроскопійних розмірів. Є це коротенькі бактерії паличкуватого вигляду. Тому учений з Єрусалиму веде далі розсліди над морською водою.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ СТАРОДІВОЦТВА.

Обезпеченеве товариство у Копенгаґені відкрило новий відділ обезпечення, призначений виключно для тих, що стануть старими дівами. Обезпечуватись може кожна молода дівчина, не дивлячись на те, чи вона буде старою дівою, чи ні. Якщо обезпечена вийде до 40 літ замуж, тоді всі вплачені гроші залишаються власністю обезпеченевого товариства. Якщо обезпеченій не вдасться заложити родинне вогнище (очевидно, що мова тільки про законне подружжя), то обезпеченеве товариство виплачуватиме їй досмертну пенсію.

ШТУЧНИЙ МАРМОР XI. СТОЛІТТЯ.

На одній з кольон центральної частини Софійського собору в Києві відкрили штучний мармор XI. ст., зроблений під рожевий неаполітанський. Майстри XI. ст. виробляли штучний мармор для прикраси Софійського собору на вапні. Вапняне тісто вдавлювалося в кольону, після чого мистець накладав потрібні фарби. Тим пояснюється велика схожість рисунку штучного мармору із справжнім. Справу довершували майстерне шліфування та полірування. Вражає винятково міцність штучного мармору. За 900 років, що минули від часу побудови собору, мармор майже не потерпів, хоч підчас останніх реставраційних робіт 1843—50 рр. щви цегляної кладки кольон були вкриті масляним шпадльозанням, а штучний мармор попемзований.

РАТУЮТЬ „РІДНУ ШКОЛУ" ВЛАСНИМИ СИЛАМИ НАРОДУ

ЛЬВІВ. — Львівський „Новий Час" помістив у статті „За душу грядучих поколінь" поклик у справі захисту й ратунку „Рідної Школи". Часопис став на становищі, що „Рідна Школа" як установа, що „станула на сторожі душі грядучих поколінь нації" і що має виїмкові завдання, повинна мати теж і виїмкові права. Надійшов момент, пише „Новий Час", у якому стає конечним виїмкове зусилля громадянства, особливе напруження жертвенности. І ось тому, заки інші установи в краю знайдуть нові засоби для піддержання й забезпечення „Рідної Школи", часопис „Новий Час" опадатковує кожний свій примірник одним грошем, призначеним для „Рідної Школи".

Ось так, пише „Новий Час", українська суспільність матиме тепер нагоду без підривання жертв на інші народні потреби зібрати в часі одного року на „Рідну Школу" десятки тисяч злотих.

Є це новий, досі непрактикований іще в краю спосіб збирання жертв, а тимсамим і цілком новий спосіб скріплення фондів „Рідної Школи", яка, як відомо, не може цього року перевести в краю різдвяної коляди, бо на це не дозволяє польська влада.

РОЗЖАЛОБИЛИСЯ НАД НУЖДОЮ ПОЛЬСЬКОГО „ХЛОПА".

КРАКІВ (Польща). — Польський тижневик „Пяст" пише, що теперішній польський уряд обіцяв польському хлопові „шинки на хлібі", а довів до того, що тепер недостає на селі й самого хліба. Часопис подає, що польський уряд „забув за хама від гною", за якого звикли вважати польського хлопа пани з Варшави, а кормлять його тепер пустими фразами, розжалоблюючись „над нуждою хлопа". Уряд потішає хлопа, що от він довів до цього, що хлопський продукт, збіжжя, вже подорожіло. Та що з того, пише „Пяст", коли хлоп не має що продати, бо вже випродав передше за безцін все, що мав, бо треба було господарського приладдя, як теж треба було репарувати будинки.

ЕДВАРД БУДЕ ПИСАТИ СПОГАДИ.

ВІДЕНЬ. — З певних джерел доносять, що бувший англійський король Едвард уже згодився написати спогади про те, чому він властиво уступив з престола. Кажуть, що вже навіть продав ці спогади, але під умовою, що вони появляться друком аж по його смерті. Заразом подають, що за який рік Едвард вернеться назад до Англії. Станеться це аж по коронації теперішнього британського короля.

ЕСПАНЦІ ЗАТОПИЛИ СОВЕТСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

МОСКВА. — Советський уряд заявив, що еспанські революціонери затопили один советський корабель, Комсомол. З приводу цього советська преса не щадить проклонів на адресу еспанських „фашистів" й погрожує, що вони „граються з вогнем". Та покищо все кінчиться тільки на погрозах, хоч затоплення корабля вже само собою є достаточною причиною до виповідження війни.

КОМПЛІКАЦІЇ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ.

ТОКІО. — Японський уряд вислав на води Середземного моря два воєнні кораблі і відповідне число менших суден, ніби в цілі воєнних маневрів. Це одначе вважають виразним знаком, що Японія вразі морського конфлікту на Середземному морі не останеться невтральною, тільки стане чинно по одній стороні. Тою стороною буде фашистівський бльок.

БОЇ ЗА МАДРИД.

МАДРИД. — Бої за Мадрид в останніх днях знов розгорілися на червоно й потягають за собою тяжкі жертви. Під кінець минулого тижня в одноденнім бою лягли 500 вояків. Покищо перемога не перехиляється ні на один ні на другий бік. Є всякі познаки, що ґен. Франко змінив свою тактику й тепер не буде безпосередньо атакувати міста, тільки старатиметься обійти його кругом, відтяти зовсім від світу й виморити голодом.

НІМЕЧЧИНА ТЕРПИТЬ ХАРЧЕВІ НЕДОСТАЧІ.

БЕРЛІН. — Кілька разів заповідали німецькі економісти, що з огляду на обмеження німецький експорт Німеччина не може роздобути доволі заграничного гроша, щоб за нього в належній скількості імпортувати харчеві продукти. Супроти цього йде тепер серед німців аґітація, щоб вони ставили скромні вимоги до свого прохарчування. Відчувається в першій мірі брак масла й інших товщів. Уряд не криється з цими браками, а навпаки, вказує на них, даючи рівночасно пояснення, що їх причиною є брак кольоній і брак сирівців.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕ КОРОТКО, ТАМ РВЕТЬСЯ

Коли американський уряд визнавав нарешті по довгому ваганню большевицький уряд в Москві та висилав до Росії свого представника, большевицькі аґенти по всьому світі малювали це як велику побіду большевицького уряду. Мовляв, коли уряд найсильнішої економічно країни в світі нарешті бачить потребу признання большевицького уряду Росії, то з цього видно, що без Росії нікому не обійтися. Виходить, що Росія це економічна одиниця, що необхідна для правильного життя інших країв.

Вислано тоді до Росії як представника Америки людину, ща здавна заявлялася за таке визнання, і з тої причини навіть уходила не тільки за симпатика визнання, але й за симпатика самого комунізму. Большевицькі аґенти й цю думку використовували для своєї пропаґанди.

Одначе реальне життя почало скоро кришити ці два припущення як абсурдні, як оперті не на правді, а на брехні. Наперед вийшла на верх неправдивість чутки, що перший представник Злучених Держав до Росії так якийсь комуніст, або хочби пів-комуніст. Показалося, що Булит поїхав до Росії з певною вірою, що большевицький уряд хоче платити Америці державні довги царської Росії. Большевики дали в цьому напрямі досить виразні натяки, щоб добитися визнання, але, добившися визнання, не думали його виконати. Це повернуло зовсім симпатії Булита в противний бік. Не добившись ніякого кроку в цій справі, Булит нарешті покинув Росію й за ніщо не хотів до неї вертатись.

Америка йменувала тоді другого представника, Джозефа Е. Дейвиса. Іменований він уже якийсь час тому, та до Росії ще не поїхав. Але до виїзду він збирається дуже поважно. Власне цими днями він вислав до Москви, до американської амбасади дві тисячі пайнтів пастеризованої сметани і інші засоби поживи та причандали, без яких тяжко обійтися при веденню великого дому амбасади.

Відомо, яке враження викликав такий поступок. Що станеться з большевицькими балачками, що, мовляв, Злучені Держави признають визнанням, що Росія їм конечна економічно? Не диво, що большевики відразу пустили в рух цілу машинерію пропаґанди. Стали доказувати, що в них коров намножилася справжня хмара. А в Москві молока й сметани так багато, що хоч ними бреди.

Та вирвалося притому большевицьким аґентам, що в Москві сметани є подостатком у кожнім готелю для чужинців, що негайно зробила враження, що сметану в Росії ідять чужинці в дорогих готелях, а місцеве населення скоромиться збираним молоком. Куди не поверни, все дірою наверх.

Видно, що й за визнання Росії Америкою можна сказати, що нема нігочо злого, щоб на добре не вийшло.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА — ЛИЦАР, ВОЇН, ВОЛОДАР

В двотижневику „Жінка", який видає Союз Українок у Львові, поміщено з нагоди Листопадових Днів статтю „На перехрестях історії", в якій знаходимо таке:

Крізь усю нашу історію з мечем у руці йде не тільки мужчина-войовник, що нашу, поставлену на межі двох світів, двох культур і двох рас батьківщину боронить зі Сходу й Заходу, з Півдня й Півночі. Поруч нього йде його рівнорядний товариш — українська жінка, що вже в досвітніх часах нашої історії була повновартною одиницею й кидала на терези історії своє слово і свій чин тоді, коли її сестри з інших народів були ще невільницями. Ця українська жінка має в нашій історії не сторінку, а свій окремий том: від княгині Ольги, що по смерті Ігоря пятнацять років кермує тількищо підмурованою державою і мститься, винищує ворогів у тих жорстоких часах — до тієї повстанки, про яку тиждень-два тому писала преса з нагоди наїзду її загону на Миргород, тягнеться блискучою стрічкою низка діл, що вирішували історію й, довершені жіночою рукою, доказували зайвий раз однаково сильну укоханість. Батьківщини жінкою й мужчиною.

Але хто думав би, що княгиня Ольга є самітна у княжій добі — помилявсяб. Поруч неї стоїть цілий гурт її посестер-княгинь, а хоч Ольгу називає літописець „наймудрішою з жен руських", то цей прикметник можна добре придати і вдові Романа Мстиславича Галицького, що княжить довгі літа в імені малолітнього Данила й Василька, боронить як орлиця їх престолу й робить політичні союзи з сусідами; можна придати його і дружині Володимира Васильковича, що, заступаючи хворого постійно чоловіка, кермує державними справами, приймає послів і гідно держить скиптр у своїх руках. Літописці - монахи передали нам зрештою мало вісток про жінок-володарок, що на їх думку „пхалися не в своє діло", і їх напевно було багато більше. Але хіба не державницький хист, воля й талант проявлялися і в тих наших княгинях, що замужем, іноді в далеких країнах, не забували за свою батьківщину, монтували й боронили династії, правили навдивовижу чужинцям і на славу українському імені? Довгий реєстр імен цих княгинь був би гордістю кожної нації і тільки в нас дожидає він ще свого окремого дослідника. А проте це не зменшує державницької заслуги української жінки у княжій епосі і коли перейдемо опісля в козаччину, матимемо й у ній продовження цього славного реєстру імен, золотого ланцюга нашої великої родини.

В цій козацькій добі нашої історії — придивімся ми, сестри, в Листопадовий День — побачимо знову жінку-лицаря, що з мечем у руці боронить рідних скиб і жінку-володарку. Переказала нам народня память величну леґенду про ведмедівську попівну, що на коні, як вожд цілого загону, громить татарські ватаги, боронить сіл і гине на полі бою, а літопис передав нам вістку про геройську жінку сотника增Зависного, гідну посестру ведмедівської попівни, що борониться як львиця і гине, сама підпалюючи бочку пороху, щоб не попасти ворогові в руки. Це тільки дві геройки, але хто полічить, хто може сказати й дослідити нині, скільки було таких попівен і сотничих по всіх селах, хуторах, зимівниках і замках України в ті часи, в які полумями били в неї прибої чужих, ворожих сил, коли натискали на український чорнозем Схід і Захід однаково жорстоко? Родили ті часи великих мужчин, але родили й великих жінок, а в гетьманській дружині Ганні Хмельницькій, що товаришить чоловікові при всіх договорах і зустрічах з послами, що сама видає прикази козакам і вміє гетьманській столиці та хаті придати присмак князівської палати — бачимо одну з тих жінок, якої рука хто зна чи не поважніше від усіх боїв того часу вирішувала долю нашої Землі.

Але хіба Ганна Хмельницька одна? Є поруч неї Настя Скоропадська, гідна дружина свого чоловіка-гетьмана, є дружина Орлика, Герцикова, що вязнить московських послів і енергійно, як муштрований вояк, дає накази війську, є ціла плеяда її посестр, що козацьку, таку здавалосяб виключно мужеську, таку жорстоку і криваву добу окрилюють і своїми заслугами для Рідної Землі. А коли українській жінці з тих часів доля призначує зломитись у неволі, коли розчавлює її розкошами чужої землі, то й тоді ця жінка — не зрадниця. І тоді вона здобувається на вчинок Марусі Богуславки або на хитрість Роксоляни — завжди в користь уже їй далекої, такої нещасної, а всеж найдорожчої землі.

І чи диво, що Українська Земля, яка вродила Ольгу, Зависну, Герцикову, Ведмедівську Попівну й леґіон їм подібних — яких імен ніколи не почуємо, чи диво, що ця земля, коли у весняних громах гармат заяріла їй весна, зродила знову лицарів-жінок? Чи диво, що від перших днів відродженої української сили — Українських Січових Стрільців — тісно звязані з ними імена стрілкинь та що всі джерельні спогади з Визвольної Війни мають безліч жіночих імен — громадських діячок і очайдушних отаманок, однакових у бою й державницькій творчій праці з мужчиною?

Не дивно. Українська Земля нарівні перепоєна сердешною кровю жінки й мужчини, що ставали в її обороні, а на її історію й культуру зложились однаково великі й творчі вчинки її і його.

З ДІЯЛЬНОСТИ ТОВ. „ПРОСВІТА" У ЛЬВОВІ

Товариство „Просвіта" основане 8. грудня 1868 року. Статутова його ціль: просвіта й піднесення українського народу у всіх його верствах і напрямах життя. До того змагає „Просвіта" при помочі друкованого й живого слова.

В першім періоді своєї праці (1868—1876) видавала „Просвіта" дрібні книжечки „Зоря" і шкільні підручники, уладжувала публичні відчити та музичні вечерки, закладала бібліотеки, засновувала бурси та старалася допомагати письменникам, учителям і молоді. В тому періоді „Просвіта" видала 17 підручників для ґімназій у 381,745 примірників.

В другім періоді (1876—1904) видавнича діяльність „Просвіти" обняла видавання членських книжечок та часописів. Виходило „Письмо з Просвіти", а потім „Читальня". Впродовж другого періоду видала „Просвіта" друком 230 назв ріжних книжечок в 1,451,420 примірників.

Початкова орґанізаційна праця в згаданих двох періодах опиралася виключно на зеднуванню членів для „Просвіти". Зо зміною статуту в 1891 р. основано 6 повітових осередків-філій і низку читалень „Просвіти". Є це початки вищої просвітньої орґанізації. ькоїдянс ьеїря змелипопоппп

В другій добі орґанізаційної праці „Просвіти" йшло масове закладання читалень та систематична й плянова праця над ними з боку Товариства при допомозі спеціяльного люстратора. При читальнях орґанізовано крамниці, позичкові каси та шпихлірі. Ця економічна акція була третьою ділянкою праці „Просвіти", яка тим способом сконцентрувала при собі всі аґенди народнього життя.

Для плянового й фахового ведення тої широкої діяльности покликано при Товаристві цілу низку комісій, як: видавнича, просвітянсько-орґанізаційна, господарська, для поборювання неграмотности і т. д., які стали помічними орґанами Головного Виділу „Просвіти". Внутрішня реорґанізація ввела „Просвіту" в третій період її діяльности й на властиву дорогу.

Цей третій період (1904—1914) характеризує скріплена просвітна орґанізація народніх мас у краю і виповнення тої орґанізації належним змістом. Праця ішла двома шляхами: при помочі видавництв і орґанізації повітових осередків-філій та сільських читалень, а при них театральних, хорових, музичних, бібліотечних і самоосвітніх гуртків, при помочі орґанізування і переводжування курсів для неграмотних.

Створені „Просвітою" клітини господарсько - економічної натури перебрали новоповсталі централі, як Ревізійний Союз Кооператив, Сільський Господар, Маслосоюз. Висліди тої праці перед світовою війною в 1914 р. були: 77 повітових філій „Просвіти", 2,944 читальні, 504 читальняні доми, 2, 364 читальняні бібліотеки з 218,861 книжками, 197,035 членів читалень, а далі сотки театральних і хорових гуртків та десятки дутих орхестр. В томуж часі видала „Просвіти" 143 назви книжок для сільського люду, в 1,335,645 примірників.

Світова війна знищила всі здобутки матеріяльної натури. Від 1914—1921 р. праця Товариства „Просвіта" обмежилася була тільки до видавання книжечок. Видано в томуж часі 84 назви книжок у 349,500 примірників.

З початком 1921 р. започатковано відновлення праці Т-ва через відновлення орґанізації, цебто філій і читалень. Скликувано освітні повітові конференції, вислано в край люстраторів, а при Централі у Львові відновлено діяльність комісій. Цілий край укривається знову освітніми клітинами, в яких веде працю живе слово й бібліотека.

Всі свої сили й енерґію поставив Головний Виділ Т-ва „Просвіта" на розбудову позашкільної освіти, докладніше самоосвіти й самовиховання.

Рівнобіжно з орґанізаційною працею іде видавнича діяльність, яка має заспокоїти потреби загалу членів орґанізації та дати відповідну літературу для позашкільної освіти й освітніх працівників. До першого напряму повоєнної видавничої діяльности належать: Загальна Бібліотека, Бібліотека Українських Клясиків, Бібліотека „Учітеся, брати мої..", що є завязком кореспонденційних курсів. До другого напрямку належать: журнали „Народня Просвіта", „Письмо з Просвіти", „Бібліотечний Порадник", „Аматорський Театр", та місячник „Життя і Знання", що дає багатий матеріял до голосних читань і самоосвітньої праці.

Товариство „Просвіта" не тільки накликувало громадян до боротьби з неграмотністю, але видало також 7 накладів Букваря для неграмотних, а зокрема взірцево опрацьований підручник для науки читання і писання.

В повоєнних роках (1922—1934) видала „Просвіта" 703,600 книжечок, не вчисляючи в те картин, нот, і т. п.

Попри орґанізаційно-інструкторську й видавничу діяльність Товариство „Просвіта" веде також безпосередньо освітно-виховну працю в школі в Милованню (сільсько-господарська школа). Рікрічно виходить з неї понад 40 елевів, що побирали науку впродовж року. Є це певного роду людовий університет інтернатового типу.

Крім друкованого слова ведено освітно-виховну працю і живим словом. В тій ціли орґанізовано й переводжувано низку зіїздів освітніх працівників, висилано в край референтів, уладжувано численні курси для вишколу освітніх робітників.

Від кількох років Т-во „Просвіта" ширить ідею творення самоосвітніх гуртків. Зміст праці в них: від спільного читання книжки аж до самостійного здобування загального чи професійного знання. Знаючи, як тяжко дістатися добрій книжці на село, ввела „Просвіта" в життя інституцію мандрівних бібліотек, які розсилається на села.

Від 1924 р. введено т. зв. Свято книжки, що його святкують філії і читальні впродовж жовтня кожного року. року.

Про повоєнні досягнення Т-ва „Просвіта" говорять такі дані:

Орґанізаційна сітка обхоплює 87 філій і 3,200 читалень. Централя у Львові начислює понад 25,000 правних і фізичних членів, а читальні 225,766 чинних членів. Разом отжі ціла просвітна орґанізація обнимає понад чверть міліона членів.

При філіях є 174 ріжного роду комісій, 42 взірцеві театральні та хорові гуртки. При них же працює постійно 50 повітових освітніх інструкторів.

При читальнях працюють: 1,575 театральних гуртків, 919 хорів, 130 орхестр, 198 жіночих секцій, 230 самоосвітніх гуртків.

Загальна вартість усього майна філій і читалень (доми, площі, тощо) виносить 6, 466, 651 зл.

При філіях та читальнях зорґанізовано 3,120 бібліотек, що начислюють 540,832 книжок і 5,482 часописів і журналів.

Як бачимо, Товариство „Просвіта" виконало великанську працю до цього часу. Та на тім не кінець. **Перед „Просвітою" стоять ще великанські завдання та праця, які вона зможе тільки тоді виповнити як слід, коли все українське громадянство поспішить їй з моральною та матеріяльною поміччю, коли всі стануть під пропор розбудови „Просвіти"!**

Михайло Дудра,
відпоручник „Просвіти".

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНІ".

Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

(84)

Неспокійний полонений зривається з місця, вибігає на край сцени перед стіл і запальним, гострим голосом починає.

— Люди добрі! Українці!... Чи знаєте, кого судите сьогодні? Чи знаєте ви, що перед вами сидять найліпші сини таких саме людей, як ви, які так само говорять, як ви, так само моляться, як ви! Ми є не петлюрівці, а вояки української армії, яка бореться за нашу хату, за нашу державу, за нашу землю і волю. Ви не знаєте, що ми боремося не за поміщиків та буржуїв, а за Україну, за цю землю, на якій тисячі літ живе наш народ. Але наш народ був цілі століття в московській неволі. Ним правили царі, що звели нас на хахлів, на гній, на підніжків, на отаких от, як ви дурнів, баранів, що слухаєте кількох оцих каторжанів...

— Стой! — гримнув Комаров.

...Які ведуть вас на загибіль... Не слухає, а ще сильнішим голосом кричить полонений. — Ви нас убете, але знайте, що завтра прийде сюди...

— Стой! — гукає Каміняка і хватає револьвер.

— Хай говорить!... Далой!... Хай говорить... Кожний має право на слово! Слабода! — вибухнула юрба. — Слово! Слово!

...А завтра, — продовжує полонений, — прийде сюди полк українського війська і ваші хати зрівняє з землею. Але мало хати... На вас і дітях ваших лишиться вічна чорна пляма, що ви в цей страшний час, коли наша молода Українська Держава веде смертельну боротьбу з відвічним нашим ворогом, москалями. виступили проти свого війська, своєї власної Держави Української!... Подумайте, що це значить! Подумайте!...

Тут Каміняка не видержав, напнувся і, як тигр плигнув на промовця... — Малчаать! — ревнув його страшний голос. Але промовець, видно, не бачив перед собою нічого крім люті, жаху смерти і безодні людської темноти... Всі сили його досягли найбільшого напруження. Блискавичним помахом руки він вибиває з руки Каміняки револьвер, який летить між публику. Сотні голов ревли невиразними голосами. На допомогу Каміняці кинулись Комаров і секретар, але проти них муром, як один, стали всі полонені, які зовсім забули про небезпеку.

Постава і вчинок полоненого миттю прихиляє до себе цілу юрбу. Кілька десятків чоловіків ринуло до сцени.

— Стой! Не смій піднімати руку на пленного! — Гримнув дебелий дядько Сидір, хватаючи Каміняку за руку.

— Раз свобода — всім свобода! Кожний має право слово сказати. Чи так люди?

— Правильно. Хай говорить далі! Далой Каміняку!... реве народ.

Повстанчий штаб бачить, що справа стоїть кепсько. Промовець входить у силу. Він відчув вагу слова свого, відчув голод отих усіх, що стоять перед ним, на правдиве щире слово. І коли Каміняку з Комаровом відзброїли і посадили з боку, промовець почав говорити далі...

— Люди добрі! Я, ми всі і ціла Україна не обвинувачуємо вас. Ви є може ті найліпші сини своєї держави, бо ви з ризиком життя свого йдете шукати „твердої влади". Ви хочете порядку і ми розуміємо це... Але вас обдурюють і бунтують усякі темні продажні типи на подобу ось цих, що судять нас ось тут в мурах цієї української учительської семинарії... Нас, старшин української армії! Нас, що несуть життя своє за визволення цілого нашого народу з неволі московської, нас, що хочуть привернути цілій Україні спокій, владу і порядок. А ці мерзотники обдурюють вас. Вони ограбували нас, забрали наші одяги, гроші, а чи знаєте, для кого вони то забрали?...

— Правильно! Ґу-ґу-ґу! Ага... Де, сукини сини, гроші? — заревіла юрба.

Це влучає в саме серце народу.

Дядьки приходять до притомности й один, той саме Сидір, вискочив на сцену, високо здійсняв затиснутого пястука і крикнув:

— Люди! Прошу слово!...

— Говори! — крикнула юрба.

— Правильно сказав цей український охвицер. Подозволю собі поставити товарищеві Каміняці і товарищеві Комарові следующий вопрос, де, спрашується, ті денгі, які ви забрали в оцих людей?

— Нема! Забрали! Пропили! — загомоніло скілька голосів.

— Стоп, люди! — підняв руку Сидір. — Ще вопрос.

Каміняка зірвався і почав кричати:

— Я тебя, сукин син, на місті вбю!... Як собаку!... Ти!...

Але Сидір стоїть непорушно, мов камяний стовп. Старшина промовець за ним. Решта полонених напружено чекають, що буде далі. Вони чують, що більшість у салі на їх боці. Виразно помітно гнів народу проти Каміняки...

Комаров уже не пнеться більше наперед. Ціла його хоробрість погасла, мов свічка. Блідоватий, прищулений, він забився під самі лаштунки сцени і звідтіль визирає... Сидір розтягнув широкі, барви буряка, губи, внизав зір у Каміняку.

— Тии! Як ти не замовкнеш... — зашипів він люто. — Досить із тебе, зволота ти проклята, народ дурити. Бандити!... Ууу!... Де гроші дів?... Народе! — звернувся Сидір до людей. От моя думка... Всіх оцих пленних товаріщов відпускаймо на всі чотири сторони. Хай ідуть собі, звідки прийшли. А щоби вони не наробили нам у селі какіх бешкетів, то виведемо їх за село і пустім... Кто желаїт, може пригласітся в конвой. Только за село і досить... А оцих — показав на Каміняку і товариство, — маємо посадити на їх місце, бо вони не ответіли на наш вопрос... Чи не правильно я кажу?...

— Правильно!... Само собою... Де денгі народние?... Хай відповідають...

Виступив Каміняка. — Товаріщі крестьяне! Денгі есть!... Я прі себе не імєю, но ані схвани на потреби войска... Пленних можете відпустіть... Як хочете... Але дозвольте нам з товарищом Комаровим піти до штабу і винести всі наші отчети.

(Дальше буде).

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Повідомляється всіх Українців місцевих орґанізацій, які входять в склад Центрального Комітету, що в середу дня 23-го грудня 1936 р. в годині 8-мій. ввечір відбудуться ЗБОРИ в ґалі У. Н. Дому, 181 Фліт Стріт. Проситься всіх прийти, бо є дуже важні справи до полагодження. Це будуть останні збори перед вибором нового уряду на рік 1937.

М. Мельниченко, предсідник.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за листопад 1т36 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Новий Відділ:
Зорганізовано новий молодечий відділ, число 222, під назвою „Українська Американська Молодіж", в Честер, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відділ:
1. Жира Михайло.
5. Борух Олекса, Соловський Григорій.
22. Мазяк Михайло, Петрів Володимир, Бенюк Петро.
24. Кушнір Антось.
33. Біло Катерина.
34. Красуляк Іван; Ґеряк Іван.
44. Свала Ольга, Дравч Зофія.
50. Сикута Никола, Семичик Розалія.
51. Ференц Олекса.
53. Козак Анна, Козак Марія, Емі-Емілія.
58. Слободзян Михайло.
70. Венгер Дмитро.
71. Бобак Петро.
72. Манюк Михайло, Манюк Наталія, Федан Анна, Здарко Антін, Здарко Марія.
75. Косміна Катерина.
78. Дронюк Стефан.
81. Валега Анна.
83. Дубчак Дмитро, Кушина Марія, Кончак Петро.
84. Дудко Володимир, Чаплинський Михайло, Ванат Іван, Ґайда Іван, Сендзик Іван.
91. Ліба Василь, Троян Іван.
97. Остаф Магарета.
102. Котович Лука, Гарлач Франко, Олексик Іван, Колода Теодор, Висоцька Зофія.
106. Рабей Іван.
112. Сівецька Анна, Стрільбіцька Зофія, Стрільбіцький Никола.
119. Сокол Анна.
121. Яворська Текля.
125. Коколус Тілій.
127. Судин Марія.
130. Колодницька Стефанія, Колодницький Іван.
136. Хропка Іван, Хропка Йосиф.
138. Пилипец Олекса.
139. Вовчук Антін.
141. Кусий Василь.
143 Дзогол Іван, Ковалик Петро, Довганюк Василь.
145. Ґураль Василь.
155. Лопошанський Іван, Чабрак Тома.
158. Деркач Нестор, Трункес Анна.
164. Боберська Настуня, Вожняк Олекса, Мотичак Анна, Макар Пилип, Пігесон Олена, Михнич Анна.
171. Кусий Юлія, Онуфрів Ольга, Процек Марія, Осмеловська Настя, Пелех Михалина, Демидчук Марія, Опят Евгенія.
182. Андронишин Павло.
183. Гусак Іван.
188. Чмайло Омелян Кул.
200. Лавич Р. Франка.
203. Вікарій Марія.
205 Рабик Марія.
206. Виспянський Стефан.
213. Ґринда Франко.
204. Левіцький Михайло, Вовк Марія, Паламар Василь, Андрусин Петро, Городецька Марія, Пелепюк Анна, Редолевич Катерина, Марків Яків, Марків Олена.
218. Падучак Іван, Гарисон Параскевія, Лабай Іван.
219. Мурoвська Розалія.
221. Кобеляк Іван.
222. Саїдло Михайло, Левіцький Володимир, Мілер Володимир, Трейсій Петро, Саїдло Ольга, Мілер Дзесій, Вевіцька Віра, Береська Марія.
226. Кольданська Марія, Лиско Анна, Сороктей Марія, Рушник Джім, Рушник Іван.
229. Брик Анастазія, Кузман Олена.
234. Пілат Василь, Фуртас Катерина, Конек Іван.
236. Заоборна Катерина.
237. Кахновец Тетяна.
239. Сенів Брониcлава, Сивуляк Олена Марія.
242. Притула Іван, Смеретський Петро.
251. Дзивик Каролина.
252. Сливка Іван.
255. Кеселеча Анна, Ковальчик Станислав.
260. Роман Марія, Княжик Анна.
262. Кулявец Іван, Кашуба Михайло.
268. Михалюк Лев, Андріїв Розалія, Липка Анна, Михалюк Евгенія.
271. Шабатура Бернисa.
274. Федина Іван, Пашович Андрій.
277. Щерба Паранка, Щерба Петро, Ґрогоза Марія.
281. Кебало Стефан, Хандога Ольга.
282. Трач Берта.
292. Гурський Теодор, Пилипчак Григорій, Олексин Григорій, Дубрівна Татіяна.
301. Костюк Амброзій.
304. Поточак Іван.
327. Малик Анна, Малик Микола.
333. Пенц Анеля, Пенц Анна.
334. Сонич Яків, Сонич Марія.
338. Ільницька Марія.
345. Ґелеска Марія.
357. Чарномаз Никола.
359. Якубик Катерина, Зілевич Меланія.
361. Березовський Вінцентій Яцентій, Папроцький Семен, Драган Іван, Скоробогач Михайло, Процанин Павло, Дмитрів Володимир Іван, Швайка Анна, Мілен Марія.
364. Сподар Анна, Кравчук Олена А. Калницький Василь.
365. Гричишин Франко.
367. Микитинська Анна, Костів Михайло, Башта Анна.
369. Кідош Дмитро.
371. Вовк Василь.
378. Кузан Михайло Н.
390. Батюк Богдан, Батюк Василь.
400. Мотско Зофія.
401. Лешок Дуна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

Відділ:
1. Раповий Володимир*, Войтович Володимир*, Ґіґович Йосифа, Терефенко Юрій.
7. Яворська Варвара, Яворський Петро.
9. Пінкасевич, Йосиф, Вербицький Михайло.
20. Годяк Анна Анеля, Годяк Никола*, Годяк Марія, Годяк Йосиф.
25. Ґела Теодор*, Мацейовська Віра Л., Мацейовська Анна, Єдлинський Іван, Мацейовський Петро, Вах Лев.
29. Кулява Францішка.
41. Рагуля Параска.
43. Рогалевич Теодозія, Малинчак Петро, Лагода Параскевія.
50. Савчин Михайло, Савчин Таціяна.
64. Воргач Панко.
86. Івануся Петро, Івануся Стефанія, Бурда Марія, Бурда Теодор.
98. Курила Гарасим.
113. Полоскей Михайло.
131. Ґзим Бронислав, Лавренчук Оліянна.
158. Жмір Маріон*.
161. Гречук Ева.
194. Заприлюк Василь.
213. Коваль Іван.
216. Янсевич Текля.
217. Шевчук Явдохія.
223. Кулин Михайло, Барнас Іван.
237. Олейник Андрій.
271. Тупчак Вестлій.
288. Мурикін Юрій.
292. Волькотюк Михайло.
316. Тимчук Лука.
341. Завінський Адам..
361. Білоус Юліян.
365. Загібайло Іван, Ходан Іван, Мичак Кость, Мичак Марія.
367. Рудий Павлина, Рудий Терефон.
370. Чухрій Ксеня, Вітовська Михалиня, Чухрій Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відділ:
20. Бабяк Текля, Бабяк Теодор.
22. Шпікула Галя.
96. Філоват Михайло.
97. Оцип Василь.
141. Бек Іван.
194. Бартків Розалія.
203. Прибила Михайло.
226. Санагурський Іван*.
227. Салапата Теодор.
230. Дида Йосиф.
273. Гриньків Онуфрій.
292. Столяр Іван.
316. Антонів Дмитро.
318. Пацала Юстина.
329. Боднар Йосиф о.
330. Окрепкий Михайло*.
344. Притула Анна, Притула Ксеня.
349. Вербіцька Анна, Вербіцький Микола.
383. Шевчук Анна, Шевчук Ілько, Шевчук Василина.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
208. 2 членів.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

Відділ:
94. Федчишин Іван*.
141. Якима Марія.
206. Затонський Нестор*.
224. Бурій Стефан.
268. Михалюк Ольга.
301. Підлісна Анна.
361. Семчишин Зофія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відділ:
1. Козак Володимир,* Барна Ева, Ференц Семен, Ференц Антін, Козак Іван, Козак Анастазія, Олшевський Йосиф.
5. Олійник Проць.
9. Хомінец Іван, Прус Адам.
10. Хвалик Фемія, Хвалик Семен, Сірак Теодор, Завидняк Мілько.
11. Клим Антін.*
25. Лилик Стефан, Мищишин Анна, Мищишин Петро.
33. Бричка Параска, Чайковська Катерина.
39. Намісняк Анна, Бура Текля, Опар Іван.
44. Дацюк Анна.
47. Коник Марія. Хас Параня.
59. Красицький Пилип.
63. Процишин Анна, Процишин Йосиф, Вархоляк Данко, Вархоляк Марія.
64. Ющишин Олекса.*
65. Гавраняк Дмитро, Ґільків Йосиф, Гриценько Йосиф, Молчан Лукіян.
77. Мартиняк Ілько, Бащик Іван, Шкуринас Антін.
78. Косинський Михайло. .... ..
90. Ковалишин Марія.
93. Барон Юлія.
96. Товарницька Евфрозина, Федин Анна, Котула Василь, Сихий Юрій, Лацик Матвій, Трухман Захарій.
97. Ґрубяк Костка.
100. Гальман Марія.
102. Робак Станислав*.
104. Савчак Андрій.
109. Ленгейл Іван, Антолик Юрій.*
112. Коберська Йоанна.
113. Кухта Андрій.
126. Різнів Анастазія.
130. Санк Антін,* Сірко Теодор.
132. Хоцинський Павло,* Сова Юрій.*
133. Плакса Анастазія, Андрусько Михайло.
147. Самсон Олена, Мацьків Іван.*
155. Чухрій Марія.
159. Камінський Іван.*
161. Петришкевич Анна, Бахур Йосиф, Кост Стефан, Михальский Франко. Петрашкович Марія.
165. Ґукало Олена.
168. Космина Іван.*
176. Добзанський.
186. Шквер Іван, Рушин Анна, МкҐарій Анна.
193. Дямонд Марія, Трач Йосиф, Трач Петро,* Януш Войцех, Януш Анеля, Бучек Марія, Бучек Андрій.
204. Кузьо Володимир.*
209. Келман Стефан.
221. Лисняк Іван.
230. Лесиґанич Михайло.
239. Ґрицьків Микола.*
242. Ґіба Андрій, Яцила Метро.
243. Янсевич Володимир, Олещук Іван.
259. Дібуляк Іван.*
261. Дмитрів Василь,* Дмитрів Катерина.
273. Ярощук Іван.*
274. Лопушанський Теодор,* Ґула Василь.*
275. Войтович Юлія.
276. Крупінська Розалія, Бобак Олена.
292. Михальчук Петро,* Ґордій Павло, Задойко Василь, Михальчук Анна, Михальчук Теодор.
295. Мельник Богдан.*
298. Шальвіра Никола, Шальвіра Анастазія.
300. Воиник Андрій,* Войник Іван, Войник Михайло.
310. Багрій Ксеня, Багрей Дмитро.
317. Крістов Юрій, Крістов Натасія.
320. Пайс Йосиф.*
324. Протасевич Петро, Бандуровський Василь.
335. Ярема Андрій.
338. Мазур Анна.
341. Ґузар Василь, Мичківська Ева, Мичківський Стефан, Бендза Михайло.
349. Вожний Василь, Вожна Юлія.
361. Робак Анна.
365. Чарний Анна, Малик Анна, Малик Стефан, Мускалик Іван мол.,* Москалик Іван.
385. Дупей Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відділ:
21. Окрепкий Михайло.*
57. Столяр Іван.
65. Оцип Василь.
75. Маланяк Ксеня.
94. Бура Катерина.
99. Гриньків Онуфрій.
113. Філоват Михайло.
168. Демкович Анастазія, Демкович Григорій.
192. Боднар Йосиф.
221. Шпікула Галя.
258. Стойка Михалина.
400. Дида Йосиф.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

Відділ:
94. Федчишин Іван.*
141. Якима Марія.
206. Затонський Нестор.*
224. Бурій Стефан.
268. Михалюк Ольга.
301. Підлісна Анна.
361. Головата Зофія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙПОВШІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:
208. 2 члени.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

Відділ:
147. Бованкович Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

Відділ:
154. Чапрацький Михайло.
182. Красницька Анна.
207. Костюк Петро.
271. Ващишин Петро.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

Відділ:
2. Гутник Йосиф.
69. Шевчук Стефан.
85. Петрівська Анна.
104. Дубач Ігнатій.
105. Росолович Микола.
155. Паснак Дорко.
175. Ґерчак Семен.
197. Павлов Миколай.
206. Іванович Марія.
216. Шпорлук Ева.
218. Кузенко Федор.
228. Чилак Анна.
236. Пліхта Катерина.
259. Іванусь Семен.
293. Серкес Микита.
306. Попик Іван.
326. Беднарчик Магдалена, Прокоп Петро.
361. Гінда Іван.
365. Якубишин Бартко.
367. Андрусишин Стефан.
369. Сарматюк Анна.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1936 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	21,484
В місяці листопаді 1936 р. принято нових	186
В місяці листопаді 1936 р. принято наново	60
В місяці листопаді 1936 р. принято з переступ. листами	24
В місяці листопаді 1936 р. принято з інших кляс	9
В місяці листопаді 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	2
Разом	21,765
В місяці листопаді 1936 р. суспендовано	139
В місяці листопаді 1936 р. відійшли з переступ. листами	11
В місяці листопаді 1936 р. відійшли до інших кляс	9
В місяці листопаді 1936 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	2
В місяці листопаді 1936 р. відійшли на безпл. продовж.	1
В місяці листопаді 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	4
В місяці листопаді 1936 померли	22
Разом	188
З кінцем листопаду 1936 р. в У.Н.С. було дорослих членів	21.577

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	1
В клясі А.	на $ 250	14
В клясі А.А.	на $ 550	147
В клясі В.	на $ 750	26
В клясі С.	на $1000	289
В клясі В.В.	на $1500	9
В клясі С.С.	на *2000	2

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	395
В клясі О-1000	на $1000	274
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	4
В клясі О-2550	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	811
В клясі Р-1000	на $1000	530
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	554
В клясі Е-1000	на $1000	203
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	—
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	979
В клясі W-1000	на $1000	2,137
В клясі W-1500	на $1500	7
В клясі W-2000	на $2000	5
В клясі W-3000	на $3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	241
В клясі Т- 500	на $ 500	4,306
В клясі Т- 750	на $ 750	646
В клясі Т-1000	на $1000	9,696
В клясі Т-1500	на $1500	219
В клясі Т-2000	на $2000	61
	Разом	21,577

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

Відділ:
1. Дзвінчик Олена.
5. Скіба Михайло, Чайка Стефан, Заровена Олена.
11. Волощук Любов, Кокус Никола, Волощук Магарет.
22. Опичана Леоказія, Опичана Олена.
29. Козмовський Іван, Козмовська Анна.
36. Ришітник Стелля.
43. Держанович Василь.
44. Демчук Ірина М.
45. Ганусей Марія, Мельник Евгень.
50. Дудуш Омелян.
59. Зелик Михайло, Зелик Олена.
81. Будагазий Марія, Будагазий Володимир.
84. Медвідь Константин.
88. Пасюк Василь, Євчук Василь, Євчук Іван.
90. Ковалишин Лаврентій, Ковалишин Іван мол.
91. Козак Юрій.
94. Ґорін Анна, Ґорін Марія.
102. Гірняк Стефанія. Гарлач Іван, Стиранка Михайло, Гірняк Роман, Стиранка Стефан.
109. Команецька Роберта Анна.
112. Тимінський Роналд, Тимінський Іван, Тимінський Василь, Стрільбецький Никола, Стрільбецький Петро.
116. Дідур Магда, Черкас Долорес.
123. Балінт Іван.
125. Попадюк Олена.
126. Мачижак Михайло, Мачижак Марія, Мачижак Ольга, Мачижак Петро мол., Мачижак Катерина, Мачижак Олена, Шеліґа Іван 2.
133. Ковалюк Володимир, Ковалюк Евгенія.
142. Ґронваль Петро.
146. Дигас Стефан.
158. Трункес Михайло мол.
161. Завінський Василь.
164. Вожняк Ілько мол., Вожняк Іван, Гнилянський Іван.
171. Вагнер Каролина, Демидчук Олена Емілія, Чуровська Олена.
176. Коциловська Силвія.
180. Венгер Марія.
185. Юрковський Петро, Юрковська Леонтія.
188. Симчик Річард Іван.
194. Воробець Михайло 2.
221. Чикало Любов, Чикало Йоанна. Білецька Мирослава. Забяк Дмитро.
223. Вигодинська Любов.
234 Конек Марія, Гринишак Андрій. Конек Теодозія, Гринишак Анна. Конек Петро.
251. Купчик Омелян.
252. Сливка Андрій, Сливка Іван мол., Сливка Йоанна.
259. Побутська Віра А., Побутська Ґлорія.
260. Литвак Олена, Рутинська Юлія.
268. Нендза Елейн Ірина, Липка Юрій, Липка Іван.
277. Апанович Ярослав А, Лемеґа Алися Д.
281. Курило Іван Тарас.
283. Мриґлут Олена, Мриґлут Стефанія.
319. Савчук Петро.
331. Бучинська Марія, Панчишин Олекса.
345. Проц Соня, Ґрановський Пилип А., Ґрановський Роберт А, Ґрановська Дагмар А.
347. Костюк Катерина, Костюк Олена.
359. Зілевич Володимир, Якубик Анна.
361. Ратушна Ольга З, Ратушна Стефанія З.
363. Непорадна Олена, Підскальна Марія Олена.
367. Башта Марія.
385. Ґусак Ненсій Анна.
400. Моцько Емілія, Моцько Василь. Моцько Андрій, Моцько Олекса, Моцько Михайло.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

Відділ:
20. Годяк Йоси, Годяк Елисавета.
43. Новицька Катерина.
78. Жятек Іван, Жятек Марія.
217. Шевчук Анна, Шевчук Теодор, Шевчук Роман, Шевчук Зофія, Шевчук Дмитро.
223. Барнас Анна, Барнас Марія Е., Барнас Іван, Барнас Йосиф.
231. Чолій Михайло, Чолій Анна, Чолій Елисавета, Чолій Василь, Чолій Ірина, Чолій Роман.
341. Мічківський Михайло, Мічківський Іван.
367. Рудий Річард.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

Відділ:
329. Боднар Володимир.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

Відділ:
156. Равлик Михайло, Равлик Катерина.
369. Турко Павлина.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відділ:
44. Шварц Йосиф.
59. Щербатюк Дорка.
64. Атаманец Павлина, Атаманец Олена.
78. Зятек Йосиф, Зятек Анна.
81. Базиляк Павло.
83. Ґаздун Володимир.
87. Грицишин Анна.
95. Згіба Феня.
96. Думовська Катерина. Собіль Анеля, Соболь Емілія. Собіль Олена Собіль Володимир, Соболь Розалія.
145. Висоцький Йосиф, Висоцька Дорота.
193. Януш Йосифа, Януш Олена.
201. Борецький Григорій.
204. Новицька Марія, Новицька Марта. Новицька Анна.
205. Гишта Тесій.
253. Гнатів Анна.
267. Пілат Розалія.
292. Михальчук Мирослав.
298. Шальвіра Анна, Шальвіра Марія. Шальвіра Семен.
310. Багрій Никола, Багрій Іван.
349. Вожний Тарас.
365. Малик Федор, Малик Анна, Малик Олекса.
375. Гаврилько Іван, Гаврилько Володимир.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

Відділ:
75. Маланяк А. Ольга, Маланяк Омелян, Маланяк Стефан, Маланяк Ліліян, Маланяк Володимир.
168. Димкович Микола, Демкович Олена, Демкович Андрій, Ґузар Катерина.
192. Болнар Володимир.
239. Горбата Анна, Горбата Розалія, Горбатий Іван, Горбатий Петро.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

Відділ:
1. Жира Михайло.
44. Конопельська Зофія, Свала Ольга.
72. Федак Анна.
75. Косміна Катерина.
78. Дронюк Стефан.
81. Валега Анна.
91. Ліба Василь, Троян Іван.
102. Гарлач Франко, Колода Теодор. Олексик Іван.
127. Судин Марія.
145. Ґураль Василь.
155. Лопушанський Іван, Чабрак Тома.
188. Чмайло Кул. Омелян.
205. Рабик Марія.
206. Виспянський Стефан.
213. Ґринда Франко.
218. Гарасимів Параскевія, Лабай Іван.
229. Брик Анасзія.
234. Пілат Василь, Коник Іван, Фуртас Катерина.
242. Притула Іван.
262. Кулявец Іван.
268. Липка Анна, Михалюк Евгенія.
271. Шабатура Бернис.
274. Пашович Андрій, Федина Іван.
338. Ялицька Марія.
345. Ґелеська Марія.
364. Кравчук Олена, Сподар Анна, Кальницький Василь.
371. Вовк Василь.
378. Кузак Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

Відділ:
156. Равлик Михайло, Равлик Катерина.
369. Турко Павлина.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ІЗ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

Відділ:
328. Василишин Михайло, Василишин Павло.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

Відділ:
259. Іваніо Андрій.
296. Коваль Володимир.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1936 р. було в У.Н.С. дітей членів	8,198
В місяці листопаді 1936 р. принято нових	136
В місяці листопаді 1936 р. принято наново	26
В місяці листопаді 1936 р. принято з переступ. листами	1
В місяці листопаді 1936 р. принято з інших кляс	3
Разом	8,364
В місяці листопаді 1936 р. суспендовано	46
В місяці листопаді 1936 р. відійшли з переступ. листами	14
В місяці листопаді 1936 р. відійшли до старших чл. У.Н.С.	40
В місяці листопаді 1936 р. відійшли до інших кляс	3
В місяці листопаді 1936 р. відійшли зі зворотом в готівці	2
В місяці листопаді 1936 р. померли	2
Разом	107
З кінцем листопаду 1936 р. в У.Н.С. було дітей членів	8,257

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	6,181
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,695
В клясі 3-ій за 50 цнт. місячної вкладки	381
Разом	8,257

У В А Г А.

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за листопад 1936 р. суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опубликування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі листопаду 1936 взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзі Сити, Н. Дж., дня 11-го грудня 1936 р.

Дм. Галичин, гол. рек. сек.

Тату, свисни!

Михась їхав із родичами на свята і ввесь час виглядав крізь вікно.

— Михасю, вважай не вихиляйся, бо пропаде капелюх — напоминав батько.

Очевидно, це не помагало, тоді батько, користаючи з неуваги Михася, скинув йому раптом капелюх із голови і сховав поза себе.

— Ага, маєш, тепер капелюх пропав!

На те Михась розверещався на всі заставки і батько, свиснувши, знов раптом засадив Михасеві капелюх на голову.

Коли родичі занялися розмовою, Михась викинув капелюх крізь вікно і сказав:

— Тату, ану свисни ще раз!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

КІЛЬКА ГАДОК ДО „ЛИСТОПАДОВИХ СВЯТ".

Минає пора Листопадових Свят, у яких ми святкуємо память української державної незалежности. Помало знов гасне думка, а в деяких околицях навіть надобре засне й пробудиться щойно знов аж на другий рік. Це вже наш звичай, який ми навіть передаємо молодим ґенераціям.

Від початку існування нашої історії тліє в українськім народі неоживлений, напів-мертвий дух. Він завсіди куняє, ридає та плаче над своєю гіркою недолею і неволею, як ті жиди над вавилонськими ріками. В 1917 році Бог змилосердився над нами й віддав наші землі під наше завідування. Наперед проголошено самостійність у Великій Україні, а 1. листопаду перебрано владу на західньо-українських землях. Злетіли кайдани з українського народу, дав Бог волю, але чи на довго? Ні, не на довго. А чому? Тому, що наш нарід, здобувши свободу, відвернув своє лице від свого живого Бога і спрямував його в бік богів Ваалових. Наша суспільність, а бодай її переважна частина, раділа, скакала, тішилася зі свободи, але не вміла її цінити. Вона забула, що ця свобода це тільки дар Божий, на який треба щойно собі заслужити. Наша суспільність не вміла цеї свободи як слід оборонити і ось тому вона цю свободу скоро знов утратила. Це треба в пору Листопадових Свят памятати.

Треба також памятати, що Листопадові Свята, на яких хоч правиться панахиди, фактично це є закликом до поновної боротьби. Листопадові Свята це не є „похорон" нашої історії, лише її „хрестини". Наш нарід чомусь усе надає сумну закраску своїм національним святам, а навіть своїм національним героям. Він не тільки вшановує своїх ґеніїв щойно по їх смерти, але навіть по їх смерти вшановує не їх уродини, тільки день їх смерти. Інші культурні народи роблять якраз навпаки. Вони святочно обходять той день, у якому прийшов на світ даний ґеній, бо це значно радісніший день від того, в якому він помер. Нині ми святкуємо дуже торжественно память Шевченка, або Франка, але чи дуже шанували ми їх за життя? Це треба памятати, бо нині можуть бути в нас такі українські ґенії, яких ми колись будемо святочно шанувати, а які нині може примирають з голоду.

Порівняймо нераз себе з іншими народами, а передовсім із жидами. Вони також не мають своєї держави, розсіяні по цілому світі, а всеж таки вони мають велику силу. Чому? Бо в них є солідарність і національна єдність. Ану, хай хто жидів потурбує! Зараз усі жиди по цілому світі такий рейвах зчинять, неначеб земля валилася. Їх солідарність ми повинні собі брати за приклад. А візьмім також наприклад поляка: чи де хто бачив, щоб з поляка зробився українець? Коли й навіть десь трапиться така історія, то, дуже, дуже рідко. А в нас? Це доказ, що нема у нас сильного націоналістичного переконання, нема національної гордости. Подібну гордість і націоналізм до свого народу ми повинні закріпляти у свїх серцях. Коли ми себе так переробимо, то тоді не тільки здобудемо так нетерпляче ожидану свободу, але закріпимо її на віки.

Григорій Романків,
Вашинґтон, Н. Дж.

У суді.

— Ви, пані, жалієтеся тут, що ваш чоловік пропивав увесь заробок, а ви й діти примирали з голоду. Це, дійсно, дуже сумне, та чи ви ніколи не пробували вплинути на чоловіка, заки ви звернулися до суду?

— Певно, пане суддя, та за кожним разом вмішувалася в це поліція.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НА ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ.

НЮ ЙОРК, Н. Й. ОДВУ ч. 10 — з У.В.Ф. $20, з пушок $5, з каси $25 — разом $50.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. ОДВУ ч. 34 — з пушок $6.52, з У.В. Ф. $2.73, з каси $12. Разом $21.25. ОДВУ ч. 18 — збірка $2.85, і жертва братства св. Николая $5. Разом $7.85. УЧХ ч. 34 — $10.

ЕМБРИДЖ, ПА. ОДВУ ч. 36 — з каси $5 і жертва І. Бобика й Т. Грицика по $1. Разом $7.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. ОДВУ ч. 65 $16.25.

ГЕМТРЕМК, МІШ. ОДВУ ч. 4 — $1, жертвував П. Войтишин.

ШІКАГО, ІЛЛ. Окружна Управа — $50. Сини України ч. 2 $25; Дочки України ч. 54 $25, ОДВУ ч. 46 — $15.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. УЧХ ч. 28 — $10.

ТОНТОН, МАСС. ОДВУ ч. 40 — $25 і Сестрицтво ім. Ольги Басараб $5.

БАЛТИМОР, МД. Й. Семенків $1.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. ОДВУ ч. 35 — $20.60.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ. ОДВУ ч. 44 — $10.

АЛЕНТАВН, ПА. ОДВУ ч. 23 — $50 і УЧХ ч. 56 — $5.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Мих. Дуткевич переслав з забави $13.80.

НЮ БРИТЕН, КОНН. УЧХ ч. 66 — $25 і Український Хор $30.

ДЖАНСТАВН, ПА. о. П. Журавецький переслав $5.45, які були зібрані в прав. громаді.

НЮАРК, Н. ДЖ. ОДВУ ч. 70 — $30.

СИРАКЮЗ, Н. Й. ОДВУ ч. 9 — $35.50.

МЕНЧЕСТЕР, Н. Г. ОДВУ ч. 42 — $15.

КЛІВЛЕНД, О. А. Шмаґала переслав $6, які жертвували українські танцюристи.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. Т. Яхвак $1.

СЕЙЛЕМ МАСС. МУН ч. 60 — $30.65.

ФІЛЯДЕЛФІЯ, ПА. ОДВУ ч. 12 $12 і $1 жертва Р. Рибочки — разом $13.

ЧЕСТЕР, ПА. ОДВУ ч. 51 — $64.

ҐАРТФОРД, КОНН. ОДВУ ч. 5 — $30.

СИРАКЮЗ, Н. Й. За стараниям 9 від. ОДВУ: Католицька Жіноча Громада при Народньому Домі (доручили: М. Новенчук, голова й Т. Залеська, секретарка) $5 з представлення „Жнива". З гостини тов. „Запорозька Січ", від. 317 УНС, зібрав Іван Пігуляк $7.10. З срібного весілля гром. Ґибів: зібрали Мих. Гусак і Вол. Карбівничак $3.35. З надвишки з „боса" із подорожі на посвячення Укр. Нар. Дому в Обурн передав І. Пігуляк $2. Вікторія Матвійчук із забави у своїй хаті $1. З українського годинника, подарованого п. Петром Мартинюком в користь визвольної боротьби $25. З підприємства уряидженого Українським Червоним Хрестом: Укр. Нар. Дім $2; по $1: І. Пігуляк, І. Каменюк, К. Рибак, А. Гайдук, Г. Туртевич, М. Даньків, О. Шмакалюк, С. Бендерський, А. Костів.

ШІКАГО, ІЛЛ., Окружна Управа ОДВУ: Дочки України, від. 54 ОДВУ, $10: по $5: Редакція „Тризуба", Від. ОДВУ жін. ім. Ольги Басараб ч. 57, Сестрицтво св. Ольги, Сини України, від. 2 ОДВУ, Хор з Борнсайду, пані Смук: по $3 І. Оленець, Н. Гуцул; по $2: В. Великий, І. Подола, Д. Кузь, В. Паньків, Максимюк, Пудик, А. Хомич ; В. Тимчук $1.50; по $1: М. Леськів, Н. Кашуль, С. Щавалюк, С. Семочко, Кордик, Лоняк, Курко, Ларсон, Жеребяк, Скоципець, Кришталь, Н. Франків, Джижовський, Кулиняк, Андрусечко, Дутчак, Кликун, Шумський, Й. Войтович, Гавлічинський, Й. Коцовський, М. Риза, пані Андроник, І. Когут, о. К. Кирстюк, о. П. Ковальчик, Н. Запухляк, С. Куропась, Юлія Карпінська, А. Яремій, Н. Древніцький А. Глух, Д. Карман, П. Дідик, О. Любас, Ф. Васильовський, А. Чорномаз, Кушіль, Пінило, І. Граб, Г. Синів, Др. Грибик, А. Крупяник, М. Граб, М. Угриновська, Н. Вольковецький, Т. Колісник, Ґаврилюк, Панкевич, Д. Попадюк, Миленький, проф. І. Кобеляк, С. Олійник мол., М. Шпак, М. Савчин, А. Куропась, Витуляк, І. Стефанюк, Н. Николишин, Стен, Германович, адв. Р. Смук, В. Чепіль, О. Капустяник, С. Ревак, П. Паніcяк, Костирка, Березовська; дрібними датками $12.08, з відзначок $11.55. По відтягненні видатків переслано $100 до Центральної Управи з призначенням: на визвольну боротьбу $50, і по $25 на політичних вязнів та інвалідів.

ЧЕСТЕР, ПА. Від. ОДВУ ч. 51: о. Омелян Мицик $5, Микола Рубаш $3; по $2: І. Олійник, Т. Сорока й М. Єдинак; М. Бронецький $1.50; по $1: І. Сорока, Т. Каспер, І. Стецій, І. Шуригайло, М. Піньковач, Р. Василюк, Л. Благітка, М. Пастушок, Г. Перчак, Й. Весоловський, В. Яґла, А. Хадай, Анна Федорів, В. Дольський, Т. Урбан, І. Гатчак, В. Косик, Дж. Матковський, М. Кагуй, Г. Лебіщак, К. Карванюк, Й. Олійник; Катерина Миштурак 75 ц.; по 50 ц.: І. Заяць, Михайлина Заремба, М. Коваль, Й.Макух, М. Шегда, В. Бобяк, М. Тершавський, Анна Стецула, С. Пастернак, І. Тимань, В. Гарасим, В. Комар, Варвара Пастернак, І. Михальцевич, Т. Прицюк, І. Лучак, Павлина Бринґілевич, А. Лебіщак, Г. Забитко, Катерина Купчак, Й. Звінанський, П. Яцик, В. Ткач, Катерина Равлюк, Березка Февронія, С. Верещак, Франко Лаврик, С. Коваль, Ева Найда, Катерина Проць, Е. Юрків, П. Гливяк, Павлина Мельник, І. Вовк, І. Судол, Симон Чабан, Анастасія Криворука, Т. Луцик, Анна Бартіш, Т. Годунька, М. Букалець; по 40 ц.: Петрунеля Пецюх; по 30 ц.: О. Чаваґа, Я. Тащак; по 25 ц.: П. Закорчемний, Г. Мисишин, Г. Артимович, Т. Тарнавський, І. Соломчак, Мих. Кручай, Юлія Кондур, П. Василик, Юлія Данилів, Г. Стеців, Т. Крика, Й. Фідик, Й. Гапій, К. Воловняк, І. Паньків, М. Куріца, Софія Філовяк. — Разом переслано через Центральну Управу ОДВУ $64.

НЮАРК, Н. ДЖ. Стр. Громада на інвалідів $5.45.

СЕЙЛЕМ, МАСС. МУН ч. 60 на інвалідів $25.

ШІКАГО, ІЛЛ. Окружна Управа на політ. вязнів $25 на інвалідів $25.

ТОНТОН, МАСС. Сестрицтво ім. О. Басараб на інвалідів $5.

АЛЕНТАВН, ПА. УЧХ ч. 56: допомога письменникові Богушеві $10 і на інвалідів $5.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Агафія Бундзяк допомога письменникові $5.

НА РІЖНІ ЦІЛИ:

ҐОВАНДА, Н. Й.

На читальню в Сернках Долішніх.

В ч. 156 „Свободи" був поміщений заклик до американських земляків з села Сернок Долішніх, рогатинського повіту, про поміч для читальні „Просвіти" в цьому селі, якій грозило замкнення з причини невистарчального числа книжок, приписаного польським законом. Щоб рятувати читальню від упадку, завязався тут в Америці комітет, який занявся збіркою грошей на ту ціль. Жертви зложили: збірка в Іллі Стехни, в Рачестер, Н. Й., по $5: Ілля Стехна, Анна Хороша, Марія Руда; по $2: С. Кушлик, Варвара Ковальчук; по $1: Казимира Гладун, М. Бернацький, В. Гречук, Катерина Мороз, І. Костів, П. Буковський, Варвара Пінковська, Катерина Сендуль, І. Минець; по 50 ц.: Д. Муха, Т. Плекин, А. Фред, А. Романський. Разом $30.

Зі збірки Олекси Коцупія: О. Коцупій $5; по 50 ц.: І. Кубарик, П. Підскальний, В. Череватюк, Я. Корнат, М. Дзядзьо, С. Вовк, В. Варґуль, І. Орлян, В. Костишин, В. Цісик, А. Непорадний, П. Стахів, О. Крикливий, В. Вовк, Іван Жовнір, М. Макарчук, Емуль Ґолдкуц (жид), В. Ґельнер, Н. Н., Р. Парман, М. Швед, Ю. Павчак, С. Кривень, Д. Великанович, В. Концур, Марія Іванущко, І. Паликій; о 25 ц.: Текля Паликій, Софія Кушала, Анна Шуґан, Й. Паращук, Н. Н. Разом $26.25.

Зі збірки Михайла Костева, Рачестер, Н. Й.: М. Костів $5; по 50 ц.: Й. Колковський, Анна Васьків, Анна Крива, І. Костів, О. Голод. Разом $11.

Зі збірки Г. Підскального, Оліен, Н. Й.: по $2: М. Кривий; по $1: С. Васьків, С. Бандура, Дм. і Юлія Базів, О. Луцишин, Г. П.; М. Луцишин 50 ц.; по 25 ц.: Катерина Матус, М. Мельник. Разом $8.

Зі збірки Мик. Леськова, Індикот, Н. Й.: М. Леськів $2.25; П. Окрепний 50 ц.; по 25 ц.: М. Мичак, Т. Горбий, І. Мельник, Г. Леськів, І. Леськів, І. Білас. Разом $4.25.

Всіх грошей разом зібрано $79.50. Вислано до краю $80 на руки голови читальні.

За Комітед: **Г. Підскальний**, голова; **О. Коцупій**, касієр.

ВІЛІЯМСТАВН, Н. ДЖ.

На інвалідів.

В неділю, 6-го грудня, Сестрицтво Зоря обходило річницю свого існування і з тої нагоди справило до церкви гарний обрус під евангелію та влаштувало обід для парохіян. По обіді предсідниця Сестрицтва, Т. Беднарська, занялася збіркою на інвалідів і зібрала на ту ціль $10.60. Жертвували по $1: П. Беднарський, І. Бабій, І. Мазовський, І. Аркатин, М. Заленський, Е. Ґлосніцький і О. Бабяк; по 50 ц.: С. Патен, П. Ґульда й П. Курцеба. Решту зібрано дрібними датками. По оплаченні пересилки 16 ц. до Обеднання вислано $10.45 на інвалідів.

Тетяна Бабій.

БИРДФОРД, ПА.

На Рідну Школу.

Гром. М. Демчина переслав через Обеднання $2 на Рідну Школу.

ШЕНАНДОА, ПА.

На народні цілі.

Замісць делеґата на семий конґрес Обеднання від. 98 У. Н. Союзу ухвалив на своїх зборах виасиґнувати з братської каси $5 на народні цілі та вислати їх до Обеднання.

Іван Чорний, секр.

ВИЛКС БЕРІ, ПА.

На народні цілі.

Замісць делеґата на семий конґрес Обеднання від. 223 У. Н. Союзу ухвалив на зборах призначити з братської каси $5 на народні цілі та вислати їх до Обеднання.

За уряд: **Іван Чолій**, предс., **Лука Худоба**, кас.; **Іван Мельник**, секр.

Замісць делеґата на семий конґрес Обеднання від. 253 У. Н. Союзу ухвалив на своїх зборах виасиґнувати з товари ської каси $5 на політичних вязнів та вислати їх через Обеднання.

М. Кульбанський, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 26-го грудня, в годині 8-мій вечір, в салі укр. прав. громади, 334 Іст 14-та вул. Обовязком кождого члена є бути приявним на тих зборах. — М. Влизнак, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Тов. ім. А. Ковчевського, від. 10, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 27-го грудня, зараз по Сл. Божій, в церковній галі. Просимо, щоб всі члени прийшли на збори, бо буде вибір уряду на 1937 рік. — Никита Смеречник, предс.; Іван Малдік, секр.; Дмитро Сидоряк, кас.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, подає до відома, всім членам, що річні збори відбудуться 25-го грудня, в годині 12-тій пополудне. Обовязком кождого члена є прийти на збори. Просимо тих членів, котрі довгують до братської каси, щоби заплатили свій довг, як за старших так і за діти, щоби не треба їх суспендовувати. Просимо членів, щоби ще цього місяця кождий член нашого відділу приєднав нового члена. Остерігаємо членів, щоби не дали себе дурити таким людям, котрі вже самі збвудили в дорогу і вас намовляють на загибіль та обіцяють вам золоті гори, а вдісности заіорвають вас в чуже багно. — Павло Лагоцький, секр., В. Ракочий, предс.; Д. Мороз, кас.

КУРТІС, БЕЙ, МД. Бр. св. Петра і Павла, від. 81, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 27. грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали церковній. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір уряду на 1937 рік. Неприявні члени заплатять кару згідно з ухвалою. — В. Чачка, предс.; М. Ястремський, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра й Павла, від. 82, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 27-го грудня, в домі секретаря, під ч. 76, в годині 1-шій пополудні. Просимо всіх членів прийти на ті збори й полагодити свої справи та вирівняти довги. — Олекса Дзира, предс.; Іван Півінський, кас.; Теодор Шиляк, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 27. грудня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній при Оклей і Райс ул. Обовязком усім членів є прийти на збори, бо маємо важні справи. Головно буде вибір уряду на 1937 рік. Довгуючих членів просимо прийти й бодай частинно свою залеглість виповнити та не наражуватись на суспендування. — Микола Гуль, пр.; Гаврийл Дацьків, кас.; Іван Дацьків, секр.

АЛИКВІПА, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в пятницю, 25. грудня. Збори розпічнуться точно в годині 2-гій пополудні. Обовязком всіх членів є бути на зборах, бо буде звіт контролі, вибір нового уряду на 1937 рік і багато важних справ до полагодження. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівняли свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. На зборах будемо принимати нових членів до Бр. і до У. Н. Союзу. — О. Ревть, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє 69, повідомляє всіх своїх членів, як також членів Тов. „Богородчани", від. 233, щоби всі разом прийшли на річні збори Тов. „Зоря", від. 69. Збори відбудуться в суботу, 26. грудня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Приявність кожного члена є конечна, як також і членів Тов. „Богородчани", бувшого 233 відділу, тому, що згадані оба товариства злучились і тепер становлять один відділ, котрий називається Тов. „Зоря", від. 69 У. Н. Союзу. Крім ріжних справоздань, буде вибір уряду на 1937 рік. Неприявний член чи урядник буде караний згідно з ухвалою річних зборів. — За уряд Тов. „Зоря", від. 69: П. Забавчук, пр.; Ст. Слива, кас.; М. Ликтей, рек. секр.; Е. Парнийцький, фін. секр. — За уряд Тов. „Богородчани", від. 233: В. Костів, предс.; І. Мартинець, кас.; Марія Костів, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

(75)

„Джаглю я покараю, а ти будеш нагороджений", проговорив Люлімі, який у цім моменті був справді вдячний Бобольові, що цей врятував ситуацію. Люлімі розтрубів уже всюди наперед, що приготовляється на цей вечір до великого бенкету. Він навіть поспрошував гостей. Тепер, колиб не було ні одного білого, він знайшовсяб у прикрому положенню.

Всежтаки він не був цілковито задоволений. Бо він розраховував на двох білих, а тут попав їм у руки тільки один. Після хвилі надуми він рішився таки цей бенкет на три дні відложити: „За три дні, заговорив Люлімі, нам таки вдасться зловити білого велитня". „Хто знає", заговорив один чорний дикун, що тихо стояв збоку.

Присутні звернули на нього увагу. Чорний виступив і продовжав: „Я йшов далеку дорогу, щоб тебе перестерегти перед тим білим велитнем. Він справді могутній чоловік". Чорний, що це говорив, був Собіто, знахор із села Тумбаї, який уже мав нагоду передтим переконатися про силу Тарзана. „Білий сильний", знов заговорив Люлімі. „Але хто з нас двох сильніший?"

В цю хвилю Тарзан рішився на дуже зухвале діло. Він постановив переплисти ріку, що ділила його від острова, на якому був замок людей-леопардів. Ріка була переповнена крокодилями, які пускалися в погоню навіть за галузкою, що денеде спадала з дерева. Слідкуючи пильно за рухами крокодилів, Тарзан занурився у воду.